

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce sv. Ladislava, Nové Zámky

Kód:	Názov : Penitenciárna a postpenitenciárna sociálna práca		
Študijný odbor: <i>Sociálna práca</i>			
Garantuje: Prof. Mgr. Ing. Libuša Radková, PhD.		Zabezpečuje: JUDr. Oto Lobodáš, PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: semester	Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 8 Za obdobie štúdia: 8		Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety: Občianske právo, Rodinné právo, Trestno-právne predpisy a predpisy sociálno-právne.			
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Záverečné hodnotenie: - písomná skúška – desať otázok formou testu a z troch možností je jedna odpoveď správna			
Cieľ predmetu: Cieľom výučby predmetu penitenciárnej a postpenitenciárnej sociálnej práce je uviesť študentov do problematiky komplexnej starostlivosti o obvineného vo väzbe, odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, uplatňovania prostriedkov zaobchádzania, s osobitným zvýraznením metód sociálnej práce pri zaobchádzaní. Zároveň priblížiť problematiku diferenciacie výkonu väzby a výkonu trestu, individualizácie v procese zaobchádzania realizovaním programu zaobchádzania, odlišnosti výkonu trestu osobitných kategórií odsúdených a špecializovaný výkon trestu, ako základného predpokladu na vykonávanie sociálnej práce v súlade s právnymi predpismi, aby sa dosiahla žiaduca úroveň pripravenosti odsúdeného na plnenie sociálnych rolí občana v spoločnosti. Charakterizovať orgán, ktorý zabezpečuje výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody a orgány dozoru a kontroly nad výkonom väzby a výkonu trestu odňatia slobody. Priblížiť aktuálnu právnu úpravu postpenitenciárnej starostlivosti, charakteristiku subjektov, ktoré ju zabezpečujú, s poukázaním na aplikáciu právnych predpisov, na kontinuitu penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti, s osobitným zameraním na sociálnu prácu a jej miesta pri reintegrácii odsúdeného po výkone trestu odňatia slobody do spoločnosti. K tomu je potrebné, aby si študenti osvojili právne predpisy upravujúce penitenciárnu a postpenitenciárnu starostlivosť, s osobitným zameraním na ich aplikáciu štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy a samosprávy, charitatívnymi a cirkevnými organizáciami, právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo sú poskytovateľom sociálnej služby.			
Stručná osnova predmetu: ➤ Vysvetlenie pojmov používaných v penitenciárnej a postpenitenciárnej praxi. ➤ Vývin väzení v spoločensko-ekonomických formáciách a nových smerov vo výkone trestu odňatia slobody. ➤ Význam medzinárodnej spolupráce pre ďalší vývin väzenstva a postpenitenciárnej starostlivosti. ➤ Penológia ako vedná disciplína a jej vzťah k iným vedným odborom, vrátane sociálnej práce. ➤ Systém trestov a ochranných opatrení podľa trestného práva. ➤ Právna úprava výkonu väzby, diferenciacia výkonu väzby a zaobchádzanie s obvinenými vo výkone väzby, so zameraním na sociálnu prácu. ➤ Právna úprava výkonu trestu odňatia slobody, diferenciacia výkonu trestu odňatia slobody a program zaobchádzania s odsúdenými, s uvedením miesta sociálnej práce pri zaobchádzaní. ➤ Prostriedky zaobchádzania s odsúdenými a podiel ich účinnosti na postpenitenciárnej starostlivosti, s osobitným zameraním na sociálnu prácu. ➤ Podmienčné prepustenie, prerušenie výkonu trestu a upustenie od výkonu zvyšku trestu v kontexte penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti a sociálnej práce. ➤ Odlišnosti výkonu trestu odňatia slobody u mladistvých a žien v kontexte penitenciárnej a postpenitenciárnej sociálnej práce.			

- Špecializovaný výkon trestu so zameraním na otvorené oddelenie, výstupný oddiel a osobitosti zaobchádzania vo vzťahu k penitenciárnej a postpenitenciárnej sociálnej práci.
- Orgány zabezpečujúce výkon väzby a výkon trestu, dozor a kontrolu nad výkonom väzby a výkonom trestu.
- Historický vývoj postpenitenciárnej starostlivosti s uvedením miesta sociálnej práce.
- Právna úprava postpenitenciárnej starostlivosti.
- Subjekty poskytujúce postpenitenciárnu starostlivosť (vrátane nešťátnych subjektov) s uvedením miesta sociálnej práce.
- Kontinuita penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti a sociálnej práce.

Literatúra: a) povinná :

- Ústava SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a probácii a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Penitenciárna a postpenitenciárna sociálna práca pre študentov VŠZ a SP sv. Alžbety Bratislava, Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce sv. Ladislava, Nové Zámky v školskom roku 2021/2022. Prednáška, Oto Lobodáš,
- Lobodáš, O. 2020. Niekoľko poznámok k sociálnej práci v penitenciárnej praxi. In: Zborník Memoriál profesora Šoltéša II na tému „Aktuálne problémy sociálnej práce“, VŠZ a SP sv. Alžbety, Nové Zámky 2020, ISBN.

b) odporučená:

- Sociálna patológia a intervencia sociálnej práce. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie VŠZ a SP sv. Alžbety, Piešťany 2011, ISBN 978-80-8132-018-7,
- Nové prístupy k riešeniu penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti. Zborník z vedeckej konferencie Teologickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku 2011, ISBN 978-80-7165-866-5,
- Hudecová, A. Et al., 2010. Profesionálne kompetencie sociálnych pracovníkov. 1. vydanie. Banská Bystrica, Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici, 2010, ISBN 9788055701127,
- Justová, M. 2009. Zem, ktorá nemá svoje nebo. Bratislava: vydavateľstvo sofa. 2009. 341 s. ISBN 9788089033614.
- Mátel, A. – Kovaľová, M. – Štepanovská, M. 2010. Sociálne služby v regióne. Zborník z vedeckej konferencie. Skalica: Občianske združenie ELISABETH. 149 s. ISBN 9788097056704.
- Fábry A. , Novák. I.: Základy penológie, I. vydanie, VO PF UK v spolupráci s GR ZVJS SR, Bratislava 1995,
- Fábry. A.: Základy penológie, učebné texty PF UK Bratislava, Bratislava 2000,
- Štandardné minimálne pravidlá pre zaobchádzanie s väzňami (Rezolúcia prijatá dňa 30. augusta 1955),
- Európske väzenské pravidlá, Doporučenie Rady Európy č. R (87) 3,
- Rada Európy, Výbor ministrov, Odporúčenie Rec (2006)2 Výboru ministrov členským štátom o Európskych väzenských pravidlách,

- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 437/2006 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu väzby v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody v znení vyhlášky č. 500/2013 Z. z. a v znení vyhlášky č. 136/2015 Z. z.,
- Zbierka rozkazov ministra spravodlivosti SR, ročník 2015, rozkaz č. 16 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými,
- Zbierka rozkazov generálneho riaditeľa ZVJS, ročník 2015, rozkaz č. 66 o sociálnej práci vo výkone väzby a výkone trestu odňatia slobody.

Jazyk v ktorom sa predmet vyučuje : slovenský

Dátum poslednej úpravy osnovy:
25.10.2021